

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

252. An inter filios adoptiuos possit esse matrimonium, vt non obstat
impedimentum cognationis legalis? Et aduertitur impedimentum
cognationis legalis non procedere inter adoptiuum, & filiam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

medio eius
§. 1. à verif.
Hoc suppo-
fito.

Rebellius *lib. 3. q. 7. n. 15.* Casirus Palauus *tom. 6. disp. 4. punct. 9. n. 9.* & alij penes ipsos. Et ratio est: quia licet adoptio, ex qua adoptatus non transit in potestatem, & familiam adoptantis, vocetur imperfecta, id est, minus perfecta, quam arrogatio, atamen in se verè, propria, & perfecta adoptio est, sicque communiter appellatur, ut colligitur ex §. *Adoptio. Instit. de adoptionib. & l. Adoptium, ff. de ritu nuptiar.* At textus ex iure canonico, in quibus cognatio legalis impedimentum asseritur, de adoptione absolute loquuntur, ut videre est in cap. *Ita diligere. c. Per adoptivum 30. q. 3. & cap. vnico, de cognat. legalis:* ergo absque fundamento firmo restringitur cognatio legalis, ut solum procedat in arrogatione. Lex namque absolute loquens, absolute intelligenda est; nec distinctionibus eius efficacia minuenda, ut inquit textus in l. *Non distinguemus. S. cum similib. ff. de recept. arbit.*

3. Verùm negantem sententiam satis etiam probabilem esse existimo, quã tueretur Sanchez *lib. 7. disp. 63. n. 9.* Coninch *disp. 32. n. 44.* Ochaguiag. 58. Layman *lib. 5. tr. 1. part. 4. c. 7. n. 3.* Perez *de matr. disp. 30. sect. 2. num. 6. & 7.* quibus omnibus adde Texedam *tom. 2. lib. 4. tr. 2. com. 21. n. 14.* Ratio est: quia adoptio ista imperfecta, est dispositio quaedã ad perfectam adoptionem, ut bene D. Thomas *in 4. dist. 4. art. 1. ad 2.* ergo ex illa non nascitur hæc cognatio. Probo consequentiã: quia cum huiusmodi impedimentum aduerteretur matrimonio, restringendũ est ut solum ex adoptione perfecta oriatur. Accedit etiam quia, ut dictum est, per imperfectam adoptionem non transit persona adoptata in potestatem adoptantis, nec succedit in eius bonis; imò nec persona adoptans tenetur ei quotam aliquam bonorum partem in testamento relinquere.

4. Nec obstat dicere, adoptionem imperfectam esse viam, & dispositionem ad perfectam, sicut & Catechismus ad Baptismum: ergo, sicut per Baptismi Catechismus contrahitur cognatio quaedam spiritalis imperfecta, quæ solum impedit matrimonium, ut constat ex cap. *Per Catechismum de cognat. spirit. in 6.* & per prædictam adoptionem imperfectam. Nam responderetur, esse disparẽ rationem: quia in Catechismo est expressus textus id decidens, non verò in adoptione imperfecta. Nec potest ex rationis similitudine induci matrimonij impedimentum: aliàs esset quoque dicendum, ex solo exorcismo oriri quoque impedimentum impediens, eò quod sit dispositio ad Baptismum. Displicet verò mihi id, quod asserit Texeda, hanc opinionem esse omnino veram: nam affirmatiuam existimo probabiliorẽ, & inter Iuristas, ut obseruat Villalobos, magis receptam.

5. Notandum est etiam hic, quod licet secundum communem sententiam, adoptio dirimat in linea recta, vsque ad quartum gradum descendentiũ; id est, inter adoptantem, & adoptatam, cuiusque adoptatæ posteror vsque ad quartum gradum; non tamen ascendentiũ: nihilominus nouissimè Lessius *in 3. par. D. Thom. ca. 10. de Sacram. matrim. dub. 9. n. 176.* existimat, probabile esse, post Concilium Tridentinũ hoc impedimentum solum dirimere vsque ad secundum gradum inclusiũ, sicut cognatio spiritalis. Ita quidã Doctores Salmanticensis, & Henrici. l. 2. de matr. c. 12. Quod confirmatur: quia, si cognatio spiritalis, quæ maius est vinculum, & insolubilius, dirimit solum vsque ad secundum gradum; cur non idem dici queat de cognatione legali, quæ similis est cognationi spiritali? præsertim cum non habeamus Canonem, quo contrarium exprimitur.

RESOL. CCLII.

An inter filios adoptiuos possit esse matrimonium, ut

non obset impedimentum cognationis legalis?
Et aduertitur impedimentum cognationis legalis non procedere inter adoptiuum, & filiam naturalem adoptantis, si sit illegitima: Ex part. 4. tract. 4. & Misc. Ref. 121.

§. 1. DE hoc casu interrogatus fui à Serenissimo Principe Philiberto, & eius Confessarius Mag. Dominicus de los Reys negatiuè respondit, & adducebat Petrum Ledesnam *de matrim. q. 57. art. 3.* cui ego addebam Petrum Ochaguiam *de Sac. tr. 3. de impedim. matrim. quest. 58. n. 11.* & Ludouicum de San Iuan *in sum. tom. 1. de sacram. matrim. qu. 6. art. 11. dub. 5.* & nouissimè hanc negatiuam sententiam ex Theologis Societ. Iesv tenet Ludouicus Meratius *in sum. D. Thom. tom. 3. tr. de matrim. disp. 9. sect. 10. n. 3.*
2. Sed ego tunc affirmatiuam sententiam consului, quam tueretur Rebellius *part. 2. lib. 3. quest. 7. com. cl. 3. num. 12.* Hurtado *de matrim. disp. 19. diff. 1. num. 3.* Præpos. in 3. part. 9. 7. *de impedim. matr. dub. 13. n. 11.* Sanchez *de matrim. lib. 7. cap. 4. n. 4.* & alij penes ipsos. Dicendum est igitur inter filios legales nullum esse impedimentum cognationis legalis, cum nullo iure statuatur, esto cerni possit ex conuictu aliquod periculum incontinentiæ; tamẽ cum raro plures adoptari soleant, & ius de eo sileat, non licet extendere, cum hæc pendeat ex iure Ecclesiastico. Imò aduertit Rebellius *loco cit.* ex Nauarro *cap. 22. n. 41.* impedimentum cognationis legalis non procedere inter adoptiuum & filiam naturalem adoptantis, si sit illegitima, quod est valde notandum. Possunt igitur supradicti sine vlla præuia dispensatione matrimonij inire, cum nullo humano iure, ut dictum est, matrimonium inter eos irritum sit, quia quæ iura pronunciant irritum fratris adoptiui cum adoptiua sorore coniugium, loquuntur de adoptiua sorore quæ simul est patris adoptantis naturalis filia, vel si sit adoptiua tantum, de fratre adoptiui, qui sit adoptantis naturalis filius.

RESOL. CCLIII.

An mater post transitum ad secundas nuptias priuetur educatione filiorum?

Et notatur, quod si maritus uxorem Tutricem filiorum relinquat, exprimens etiam, si ad secundas nuptias transeat, non amittere tutelam, neque iudicis officio ab ea expelli possit?

Sed superest difficultas, cum mater secundo nubens amittat filiorum tutelam ipso iure, etiam in conscientia, queritur, an sufficiat ad hanc penam incurrendam matrimonium ratum esse, tamen si consummatum non sit? Ex part. 10. tr. 13. & Misc. 3. Ref. 12.

§. 1. DE hoc casu olim Panormi interrogatus fui, cum D. Ioanna Branciforti vidua Comitris Mazarini, iniret Matrimonium cum D. Francisco de Vigintimiliis Marchione Hieracensi. Et ad quæstionem negatiuè responder Sanchez *lib. 7. disp. 88. n. 17.* putat enim non excludi præcisè hanc matrem à proli pupillæ educatione, sed solum præsumptionem iuris esse contra illam, quod suspecta sit, atque aded in dubio standum esse hac præsumptione; & excludendum eam ab educatione, posse tamen iis coniecturis honestæ vitæ matris, ac vitrici, præsumptionẽ hanc infirmari, ut educatio matri non deneganda sit, quare arbitrio Iudicis committi, an mater in hac educatione præferenda aliis sit. Ducor ex leg. 1. *Ced. ubi Pupilli educari debeant,* vbi Textus prius tradit hanc regulam generalem. Pupilli educatio nulli potius quam matri committenda est. Vbi manifestum esse sermonẽ de matre vidua indicat limitatio statim ibi adiuncta: